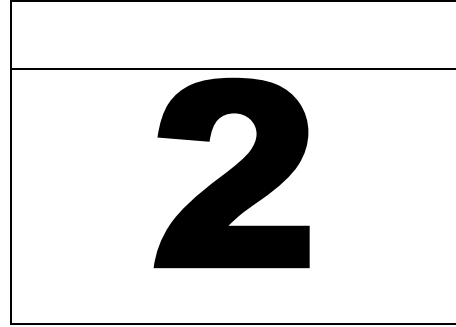

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Seçim mi? Tercih mi? Rıza/Karar Bende mi? *

M. Arif AKŞİT**

*Seçimde, "Ben oyumu attım, artık sorumlu odur" diyen arkadaşımıza, sorumluluk verilemez, ben ilacı verdim, iyileşmeli diyen gibidir.

** Uzman Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji/Yenidoğan ve Pediatrik Genetik, emekli, Eskişehir

Bir avukata yetki belirli sınırlar içinde verilir. Ancak bu yetki boyutunu kabul eden, denetleyen kişidir, avukatı konu ile dava edebilir. Bir komşumuz, boşanmak için avukata yetki veriyor, avukat da boşuyor, davayı benim istediğim şekilde boşamadı, aramızı bulmadı diye dava açmıştır.

Seçim bir kişinin kendi başına verdiği, yöneticiyi seçme boyutudur. Toplumda açık oy atılması, verilen oyun gerekçesi ve dayanaklarının sorgulanması yapılması içindir. Taraflar belli olmaktadır.

Gerçek oylama ise, gizli yapılır. Atılan oy sorgulanmaz, söylenmez, yargılanmaz.

O

y bir namustur denilmesi boşuna değildir. Kişi mevcut zaman ötesi, geleceğin ötesi kararı verilmektedir. Bağımsız, bağlantısız olmalıdır.

Seçimler 4-5 yılda bir tekrarlanması, yerel mahalle, şehirlerin yönetici seçimi, bunun 2-3 yılda bir olmasını sağlamaktadır. Bu açıdan ben idareyi aldım değil, ben şunları yaptım demek ile ancak demokrasi devam edebilir.

Dikta ise iktidarı alır, yöneticileri kendi seçtiği için başta kalacak ve bin yıl iktidardayım demek, seçimleri de buna göre yönlendirmesi ile başta kalacağını sanır. Ancak uluslararası yapı etkisi ile de seçimlerde halk %50 civarında oy alması ile iktidar değişir. Kısaca zorla da olsa bırakır. Kısaca bırakmak zorunda kalır.

Seçimle, özellikle ekseriyet sistemi ile iktidara gelen kişi, sosyal açıdan en güçlü olandır.

Neron, Roma'yı yapılandırmak için, belirli alanı çevirmiş, buradaki yapıları ve halkı yakarak, yangın ile yok edip, yapılanma yapmıştır. Bu açıdan tarihte birey hakkı, toplumun hakkını karşılamadan yapılan eserler ve yapılar medeniyet ve hizmet olarak görülemez. Seçimde de halktan oy alamaz. Nitekim Brütüs tarafından öldürülmesi bunun bir değişik reaksiyonu olmuştur.

Seçim bir açıdan yapılanların toplumun değerlendirilmesine sunulmasıdır. Rıza daima kişide olur, karar sorumluluk ile birlikte irdelenmelidir.

Özet

Seçim mi? Tercih mi? Rıza/Karar Bende mi?

Amaç: Seçim ile sizi yönetecekleri seçmiyorsunuz, tercih yapıyorsunuz, gerçek rıza ile sorumluluğu vermiyorsunuz. Karar gönül ve akıl bütünlüğünün bilimsel gerçek ile olması ile oluşur, bu açıdan kimseye teslim edilemez, bu konu Makalede prematürelere medikal yaklaşım, doğrudan prematürenin sözü, verisi üzerine yapılır seçim geçerli olamaz, takip ile anlaşılmalıdır.

Dayanaklar/Kaynaklar: Hukuk sistemi ile, politika temelinde seçim konusuna irdelenmiştir.

Ben oyumu attım, artık sorumlu odur diyen arkadaşımıza bir cevap niteliğinde olan konuşmadan esinlenmiştir. Kitaba baktım verin denilemez.

Genel Yaklaşım: Karar rızaya, bebeğin verisine dayanmalıdır. Bilgilenme, uyarı ve danışmanlık yapıldıktan sonra verilir. Düzenlemelere karşı olmak suç değildir. Yasaklar ancak kanun ile belirlenir. Suç ise zarar ve zulümdür ki bellidir, açıklanmasına da gerek yoktur.

Sonuç: Seçim yaptım, karar onun değil, birey olarak, hizmet ve Civil Liberties, bireyin hakkı temelinde, topluma yapılanları izlemek gerekir. Yoksa oy alamaz, hekimlik yapamazlar.

Yorum: Oy kutsal olarak sorulamaz, sorgulanamaz ve birey hakkını ve rızasını ortadan kaldıramaz.

Sorumluluk bizdedir. Ancak Tıbbi yaklaşımların bilimsel dayanağı, gerekçesi vardır.

Anahtar Kelimeler: Seçim demokraside tercihi gösterir, rıza ve sorumluluk seçim ile hekimlikte de verilemez

Outline

Whether election, or selection, thus, consent/verdict to ourselves?

AIM: Election I only for managing facts, not in place of ourselves. Consent and responsibility are at ourselves. Verdict by heart/soul and mind unification at scientific facts as not given as subject of this Article. At the Medial approach at preterm infant, directly from patient evidences, scientific factors must follow after given.

Grounding Aspects: Legitimate facts and political based noted, evaluated. The friend as indicated "He is the responsible one, I give my vote to them", so, I contribute as noted in this Article. Not indicate as I look reference and given, just look infant.

Introduction: The verdict must be on noted by preterm infant evidence as meaning like consent, by information given, warning and consultation making for verdict production. Against to regulations is not a criminal act, only by Law indicates restriction of acts. Criminal ones as harm and cruel ones are obvious not needed any indication.

Notions: As a member working at the Neonatology Intensive Care Unit, the meaning of operational at this medica service has an indication to us. Not taken votes, not being a physician.

Conclusion: If you indicated as I make the election, the verdict only approved by you as a person, the values and established ones on Civil Liberties, on rights to a person, as following the common actions, in medicine, other not given any votes. Votes are holly, not asked, argued and evaluated, thus grounding and reasoning on medical science.

Key Words: In democracy based on election, Consent and responsibility not given, considering the patient/preterm infant evidences

Giriş

Seçmek¹ (Fransızca selection; seçip ayırmak olarak alınmış olsa da Arapça, dikte etmek, doldurmak olarak da anlam taşımaktadır. (Etmioojitürkce.com) işi bir eylem olmaktadır.

Yapılışı: Kanunlar, yönetmelikler uyarınca bir veya daha çok aday arasından belli birini veya birkaçını seçme, intihap olmaktadır.

Tercih,² yeğlemek, ağır bastı olarak anlam taşımaktadır.

Temel olarak yapılan birey, kendisi yerine geçen değil, mevcut adaylar içinden bir tercih yapmaktadır. Ancak hekimlikte, hasta verisi temeldir, seçim ile yapılamaz, bilimsel dayanak ve gerekçeleri hastaya göre olmalıdır.

Politika ve Seçim³

Toplumda yönetenlerin tercihleri seçim ile olmaktadır. Seçmen boyutu ile irdelenmesi yerinde olacaktır.

Muhalefetin olması demokrasi anlamında, muhalif bozgunculuk değil, alternatif sunandır.

Yönetim, Hukuk/adalet/Yargı ve Yasama/Kanunları yapan erklerin ayrı olması ile de tanımlanır.

Bazı ülkelerde yönetimin en üst sosyal kademe, kraliyet, aristokrasi olsa da yargı ve yönetim farklı olması, yönetiminde bürokrasi de olması ile yine demokrasiden söz edilebilmektedir.

Demokrasi temelde birey haklarının yerine geldiği yönetim modelleridir.

Kültürlere göre de Yönetim bir öge olarak belirgindir, bu yapı, Din, Devlet yapısı ile de aynı ögeyi paylaşmaktadır. Birçok ülkede tahta çıkmak, Başkan olmak da din adamlarının orada olması ile olası olmaktadır. Darbe, dikta halktan gücünü almaz, ancak almış gibi yaparlar. Hitler seçim kazanmamış ama azınlık olarak Meclise gelmiş ve ele geçirmiştir.

Hekimlikte etik ilkeler içinde yaklaşım, hastaya göre, onun verisine göre davranmak ve izlemektir.

Kültürel Yapı içinde Politika⁴

Başlıca kültürel yapıdaki ögeler: 1) Aile, 2) Kültürel Kaynaklar, 3) Çevre, 4) Yönetim: Din, Devlet, Meclis, Yargı, 5) İnsan yapısı, 6) Sağlık boyutu, 7) Teknolojidir.

Devlet yapısı mutlaka denetimde olmalı, her çıkan yasa, hukuka uygunluğu Danıştay tarafından onaylanması ile yürürlüğe girebilmekte, Anayasa Mahkemesi de birey hukuku (Civil Liberties) kapsamında ele almaktadır. Burada muhalefete iş düşmektedir.

Yürütme boyutu zamanımızda ekseriyet sistemi ile seçilen Başkanlık yapısında olmuştur. Daha önce Meclis, yasama mercii etkin iken, şimdi ayrı seçim ile yetki almaktadır.

Laiklik din ve devlet işini ayırmak denilse de hırsızlık hem din hem yasa olarak suç ise, sosyal farklı etkileşimler beklenebilir. İnsana gelen mesaj, ayındır; yapmayın. Hırsızlık için biri suç, diğeri hakkı yemek; günah demektir. Burada Diyanete verilen görev, yasal olarak, devlet işine karışmak değil, Devlete, Yasa Yapıcılara görüş sunmaktadır. Kuran temelli boyut, olumlu, olumsuz bakanlar ve görüşleri ile konunun uzman kişilerce olan bilirkişiler bakmalı ve yargı, savcılık son noktayı koymalıdır şeklinde görüş sunduğu anlaşılmaktadır. Fetva denilen boyut kavramı hukuksal değil, kişilerin görüşü olmakta, geçerli kabul edilmemelidir.

Sonuçta, tümü bilgidir, öğüt, öneri, danışmanlık verir, karar, rıza bireye aittir. Kuran bile öğüt, taktim demektir. Sorumlu kişi olduğu için, somut, kanıta dayalı yapılanlara ceza verilir, bunun taktiri de mahkemelerdir.

Bazı konularda sosyal tereddütler olmaktadır. Düzce depremi boyutunda kimseye ceza verilmemesi, delil yetersizliği nedeniyledir. Tüm toplanan enkazlar bir arada toplanmıştır. Hangi moloz hangi binanın olduğu net tespit edilmediği için ceza verilememiştir. İspat yoksa suç kesin olmaz ve ceza verilemez. Zamanımızda ise enkaz kaldırma savcılığın onayından sonra yapıldığından ceza kaçınılmaz olacaktır. Politikacılar ancak kanun ile suçlunun cezasını kaldırabilir veya azaltabilirler. Yoksa mahkemeler ispat olmaması, ilk sefer ise en alt ceza vermesi bir zorunluktur.

Sosyal Seçmen Tercihi

Görüşler farklı olabilir, aynı orada ele alınır. Bir toplumu 5 farklı grup altında toplanabilir.

- 1) İktidar: %20
- 2) İktidar Yanlıları: %20
- 3) Ortada olan; katılmayanlar, kararsız, farklı yapıda olanlar, azınlıklar: %20
- 4) Muhalefet yanlıları: %20
- 5) Muhalefet: %20

Oranlara Bakış: Genel bakıldığında eşit oranlar dikkate alınmalıdır.

İktidar kendi paydaşları ile %40 tutabilmektedir. İktidardan yararlananlar da bu kapsamda olmaktadır. Bu açıdan iktidarın devamlılığını sıklıkla isterler.

Ekseriyet, %50 ve üstü olabilmesi için, özellikle karasız veya katılmayanlardan pay almalıdır. Bir bakıma ekseriyet sistemi, karasızlardan oy almak ile olasıdır denilebilir.

Azınlıkların oy kapasitesi sıklıkla %10 altı olması ile, yasalar ile %10 altında oy alanlara seçime temsilci seçmeme veya maddi yardım almaması kararı çıkabilmektedir. Vekil oluşturma, Meclise girmesi önlenmektedir. Bazı Ülkelerde %5 olsun denir. Tüm ülkelerde gözlenir.

Parlamenter sistemde %40 yeterlidir, diğer koltuklar, pazarlık ile elde edilirler.

Sorunlu zamanlarda muhalefet yanlılar ile %40 oya çıkabilmekte, ancak karasızların etkileyememekteler.

Katılım yüzdesi: Bir oy oranlarını etkileyen de katılım oranı, Demirel sözü ile %65 üstü iktidara giden oyları gösterir demektir. Mevcut yönetime yaramaktadır.

Seçimde kazanan veya kaybeden olmaz. Toplumun karar doğrultusunu gösterir. Muhalefet olmak kayıp değildir. İktidar muhalefetin durumuna göre güçlü olur. Demokrasi muhalefetin gücüne göre tanımlanır. İktidarın gücü dikta boyutu olarak irdelenmemelidir. Bu açıdan iktidar, kendisine oy atılacak olsa bile sandığa gidilmesini ister, çünkü kararsız, son anda iktidara oy atar.

Yapılması istenenler ve tenkit her zaman güçlü olduğu için, bireyler ben iktidara oy atmadım der, kritize, tenkit yapar ama oyunu iktidara atar. Oylar mevcut durum değil, gelecek kaygısı ile atılırlar. Niye bana oy vermediler, seçim sonu olan boyuttur. Aldığın oy ile gerçek ortaya çıkar. Bir yakınımız, evinde 10 kişi misafir etti, atılan oy 3 olup, biri kendisi, diğeri eşi ve üçüncü oyun sahibi diğeri 10 kişi idi. İmkânsız yerine sahiplenme denilmelidir.

Temsilci olması açısından Turgut Özal, %1 oy alandan 100 vekil seçilmesi bir temsil olması teklifini getirmiş, Anayasa Mahkemesi oy almaya göre oluşmalı diye reddetmiştir.

Seçilen milletvekili, eğer parti disiplini altında konuşması engelleniyorsa, bu durumda niye seçildi algısı gündeme gelecektir.

Milletvekili milletin temsilcisidir, bu açıdan temel olan millet olduğuna göre, haklar öncelikle millettir. Yasaların hiçbiri birey hakkına ters düşemez. Danıştay ve Anayasa Mahkemesi bu durumda reddedecektir. Milletvekili bir görüşün, grubun temsilcisi olmadığı, Mecliste yaptığı yemininde vardır.

Bazı kişiler sosyal olarak karasızım derler, ama daima attıkları oy yapısı bellidir. Bu açıdan anketler doğruyu göstermez.

Hekimlikte de politika olmamalıdır, tercih olmaz, hastaya en gerekli olan verilmelidir. Yoksa da sevk edilir.

Rıza mı? Onay mı?

Birçok kişi hukuki boyutu dikkate almadan aynı gibi kullanmaktadırlar.

Bir örnek ile daha kolay anlaşılır kılınabilir.

- Bayan ... ve Bay ... bize evlenmek için yazılı başvurduunuz. (Amerika'da memura yazılı başvuru ile bir bakıma işlem yapılmış olmaktadır. Tören de yapılan iş sembolik olmaktadır)
- Nüfus Müdürlüğü tarafından yapılan inceleme ile, bir hukuk açısından engel tespit edilmemiştir. Bu başvuruyu onaylıyoruz (Onaylayan resmi makamdır).
- Burada şahitler ve davetliler huzurunda da hiçbir tesir altında kalmadan, kendi rızanız ile, serbest fikriniz temelinde, sorumluluğu alarak, evlenmeyi kabul ediyorsunuz, rıza veriyor musunuz? (Burada rıza sözü önemlidir) Evet hukuken geçerli değildir, soru ile birlikte ele alınır. Rızan var mı sözüne evet demektir. Tereddüt olursa iptal edilir, şaka yaptım denilse bile kabul edilmez, işlemler baştan başlar.
- Evet. Burada evet tam net anlaşılmaz ifade edenler vardır. Yurtdışında *Yes, I do* demelidir. Bizde ise mübaşir rızanız var mıdır demesi ile bu boyut kapanmaktadır. Ayrıca imza alması ile resmiyet tamamlanır. Amerika'da başvuruda bu imza alınır. Boşanmada da bir evrakı imzalamaları ile boşanmış kabul edilmektedir. Bizde ise hür iradesi ile mahkemede belirtmelidir. İnanç boyutunda ise geçimsizlik, istememe boyutu kesin, üç defa olmalıdır.
- Şahitler, bu rızayı kabul ederler. Aralarında akrabalık bağı yakın olarak olmamalıdır. Serbest beyanı kabul etmeleri söz konusudur.
- En ufak tereddüt durumunda mübaşir terk eder, yeniden hukuk işlemleri başlamalıdır.
- İmzalamadan olmaz. İmza el yazısı ile kişi kendi adı ve soyadını yazmasıdır. Sıklıkla karalama ile yapılan doğru olmayacağı için, karalama varsa, adı ve soyadını yazması istenmelidir.

Yapamıyorsa parmak izi alınır, ama bu net parmak izleri görülebilecek olmalıdır.

Toplum bu açıdan süre içinde fikrini değiştiriyorsa, diğer seçimlerde iktidara oy vermez. Belediye Hizmetleri ile bazı yaklaşımlarda iktidar değişebilmektedir.

Yönetimlerin ekseriyet olması daha sık iken, bu en çok oy olan şekilde de dikkate alınmıştır.

Hekimlikte de rıza, özellikle yenidoğan ünitelerinde, hasta izlemi ile saptanır. Yaşam Hakkında rıza istenmez, yapılır.

Divan Kurulu, Denetleme Boyutu

Karar alınma durumlarında Divan oluşturulmalıdır. Buradaki amaç, kongre yöneticisi ve başkanı da aday olabilmesi ve sözlerinin diğer adaylar ile eşit olabilmesi içindir. Genellikle en yaşlı ve/veya hukuk bilimi temelinde olan başkan yapılır. Özellikle yönetim karşıtlarına da söz vermesi gereklidir. Hukuk dışı yaklaşımlar sosyal, toplumsal saygı nedeni ile engelleyebilmeli, sözü dinlenir olmalıdır. Birey Hakkı üstündür.

Yetki Alımı/Seçim

Sıklıkla çıkan yönetmelikler idareyi, yönetimde olanı korumaktadır. Bu açıdan genel başkanlar üyelerin seçimi ve oluşmasında rol oynamaktadırlar. Muhalif adayları çizebilmektedirler. Parlamenter sistemde, bize yarayacak kişi olmalı, sözümüzü dinlemesi için güçlü aday olmamalı denilmektedir. Azınlık temelli başkanlıkta olabilmektedir. Tavizlerin bazıları bilindir, bazıları da şantaj veya sonradan kaybedince bilinebilir. Bürokrasinin hakim olduğu Batı Ülkelerinde seçim önemini kaybetmektedir ve katılım yüzdesi düşmektedir. Hitlerin azınlık iken, baskı ile yönetimi alması örnek gösterilebilir. Dikta yönetimi alır, bir daha vermez, yıkılır denilir ama, bunda darbe etkisi de olabilmektedir.

Rıza ve Sorumluluk Devredilemez

Mahkemelerde ve Noter 'de yetki devri bizzat sınırlanmalı ile yapılabilir. Evlenme/Boşanma ve Seçimde ise olanaksızdır. Bizzat kendisi kullanılmalıdır. Gerekirse yönetim onlara uğrar. Evlenmede de memur Düğün salonuna gider. Bir şahitlik olayından söz edeyim. Memur geldi, oturdu, siz ... Kadın ile ... Bay bizlere müracaat etmişiniz denildi. Hayır biz değiliz denildi. Şahitlerin adı da orada yazılmıştı, bizler de yazılan kişiler farklı, tanımıyoruz dedik. Aynı binada iki salon varmış, bu açıdan memur özür dileyerek ayrıldı. Bir başkası telaş ile geldi. Sordu ve özellikle teyit etti, cüzdanlara baktı ve bir alt kattakine girmiş. Şahitlerin adı çizildi, bizimkiler yazıldı ve tören başladı. Kıyabilir mi, dersiniz imkânsız olup, onay birime göre verilmesi ve sorumluluk taşıdığı için resmi sıfatı olan başka şekilde kıyamaz.

Bir toplantıda, kız ve oğlan tarafı dost olmadığı iletti. İki taraf, evlenmek istiyorlarmış. Dini Nikah kıymayı düşünmüşler, resmi ve hukuki olmadığını ifade ederek, iki tarafın nişanda bir araya gelmesini teklif ettim. Yüzüklerini takarken, önce kadın neden evlenmek istediği, erkek de neden diyerek, tanışmaları ile anlattı, gelecek boyutu da belirtti. Erkek tarafı geçimlerini temin edemeyecekleri endişesi taşıyorlardı, zorlama ile olmayacağı, bu durumda imam nikahı kıyacaklarını, ama bunun resmi değil, din ile de bağlantısı olmadığı, hukuk bağı olmadan oluşamayacağı ifade ettim. Dini nikah hukuksuz olduğu için, dini denilemez, insanın hukuk haklarını sağlamayan bir boyut, din kavramında olamaz. İnsanlar akıllarına göre, helal, haram yapamaz, Kuran dışını varmış gibi ele alamaz, çünkü zarar oluşturmaktadır. Kadın tarafı yardım ederiz dedi, ancak kızlarının okumasının sağlanacağını sözünü istedi, erkek tarafı da bonkör oldu, yardım edeceklerini, kirayı ödemeyi kabul ettiler. Zaten başvurmuşlar, 2 gün sonra da nikah salonunda şahitler ile bir arada nikah kıyıldı, düğün yapılmadı.

Siyasi partilerde Parti Başkanlarına büyük yetki verilmektedir, delegelerin seçimi, bazı yaklaşımlar Başkanın onayı olmadan yapılamamaktadır. Partilerde Demokrasi yoktur denildiği sık olmaktadır. Eskiden vekil adayları, parti temsilcisi oyu ile oluşmaktadır.

Toplantılarda Başkanın Yetkisi

Her ülkenin Meclisi, TBMM, iç tüzük kurallarının geçerli olduğu bilinmelidir. TCK göre düzenlemelere uymamak suç sayılamaz, ancak Başkan mikrofonu kapatabilir.

Bir kişi eline mikrofonu alınca, grup olarak 10 dakika, kendisi 5 dakika, uzatırsa 2 dakika verilir ve sonra kapatılır. Uzun konuşmak istiyorsa kişiler kendi aralarında sohbet, tartışma yapabilirler. Yemekte birlikte oturabilirler, konuşabilirler. Nitekim ben sorumu sorunca, anlaşılmayı beklemek, bu nedenle toplantı arasında konuşuruz.

Söz sıra ile verilir, zaman aşımında da aralarda/kuliste konuşun denilir. Söz vermemek bir ceza işlemidir, bu nedenle bu yapılamaz, yapılmamalıdır.

Ortak kararlar bağlayıcı deseler bile bağlayıcı olamaz, konusu suç olanlar zaten yapılmaz, uyarı yapılır, suç olmasa bile uymamak suç değildir ve gerekçe, dayanak, her bireye göre farklıdır. Hekimler aydınlatma ve rıza alırlar, rıza yok ise tedavi bile edemezler, canlandırma, yaşam hakkı bunun dışındadır, çünkü rıza verecek durumu olamaz.

Bir toplantıda Başkan, hekimler hata yapıyorlar dedi. Cevaben hata hukukta tanımı vardır, komplikasyon dahil suç unsuru değildir. Dikkat ve özen eksikliği, kısaca taksir de suçtur dedim. Konu Malpraktis demek istiyorsanız, bu dikkat ve özen eksikliğine girer suçtur. Hekimler suç işliyor, başka bir yaklaşım ile hata yapıyor diyemezsiniz dedim. Malpraktis bir taksirle suçtur diye ekledim. Davalar görülmekte, aile tarafından suç denilirse, mahkemeler de buna göre ceza vermektedirler dedim.

Ben Hukuk Fakültesi Dekanım dedi. Ben de olabilir, ama hukuk lisanında dikkat etmelisiniz diye ekledim. Ben derim, hekimler hata yapıyorlar dedi. Bu her seferinde de ceza görmüyorlar diye de ekledi. Bu yaklaşımı yapan kim olursa olsun, ben size davalarımı vermem, doğrudan incelemeden hekimleri hatalı, suçlu görmektesiniz, ortada veri, delil, somut bir zarar olmalıdır, bunu kabul etmiyorum, çıkıyor, salonu terk ediyorum dedim. Çıktım, salonun yarısı da boşaldı. Başkanın, kısaca iktidarın, yönetimin %20 benimseyeni ve %20 taraftarı olması doğaldır. Onu konuşmacı ve başkan yapan Hekimlik mesleği elemanlarının dışlaması çok zordur.

Hukuk Hizmetleri Konusu:

Avukat veya herhangi bir kişi, emir bile olsa Anayasa'nın 137 Maddesi olarak yapmaz, yapamaz. En azından yanılma boyutu gündeme gelir.

İnternet: Wikipedia⁵, avbusramizan.com⁶, milliyet.com⁷ kaynaklarından avukatlık mesleğinin görevleri nedir diye sorguladığımız zaman, uzmanlık konumuz olmadığı için, aşağıdaki vurgular vardır.

Bu durumda Hukuk mesleğimiz dışında olduğundan, konu internete başvurulmuş ve aşağıdaki notlar çıkarılmıştır.

1. Hukuki sorunlara çözüm bulmak:
1. Yorumlamak
2. Bakış açıları geliştirmek
3. Dava etmek, savunmaları gerçekleştirmek

4. Hukuk İşlerinde: Anlaşmazlıkların ya da hukuki meselelerin uygun biçimde ve yasalara göre çözümlenmesini sağlayan kişiler avukatlardır. Mesleki yükümlülük açısından belli başlı bazı görevleri olduğunu söylemek mümkündür.
  - a. Davaların takibi ile beraber gerekli işlemleri yürütmek ve sonuçlandırmak,
  - b. Hukuki konular açısından gerek görüldüğü takdirde hukuki görüş beyan etmek,
  - c. Anlaşmazlıkları önleyecek hukuki tedbirler almak,
  - d. Kişi ya da kurumun menfaatlerini korumak,
  - e. Anlaşma veya sözleşmelerin hukuki temelli şekilde esaslara uygun olarak gerçekleşmesini sağlamak,
  - f. Hukuki süreçleri uygun şekilde tüm işlemleri yerine getirmek,
5. Genel Görevler olarak:
  1. Avukat, uyuşmazlıkların doğumundan başlayarak
  2. Mahkeme aşaması ve
  3. Hakkın teslimine kadar olan süreçte kişileri temsil eder.
  4. Avukat sadece iş ve dava takibi yapmaz,
  5. Aynı zamanda hukuki konularda hukuk danışmanı, zabıt kâtibi,
  6. Hakemlik, arabuluculuk,
  7. Mübaşir, arzuhalci, halk noteri görevlerini de yerine getirebilir.

Savunma ancak iddia ispat edilirse yapılır. İtiraz edilmesi karşılığın verilmesi ile çözümlenir. Hakaret ve aşağılamaya ise karşılık verilmez, savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

Karara itiraz, dayanak, gerekçe ve bilimsel açıklama olarak istenir. Hukuk biliminde, birey hakkı ve insanlığa katkı sağlaması anlamındadır. Beklenen çözüm bulmak, bulmasa bile görüş bildirmek, bakış açısı geliştirmek olması gerekirken yapılmamıştır.

Görevi yapılmıyorsa bizzat üst makamlara, danışmanlık, katkı istemek ve sorgulamak gerekir. Danıştay, Yargıtay bir bakıma, hatta Anayasa Mahkemesinin verdiği karardan daha ziyade, dayandığı hukuk sistemi daha öne çıkmaktadır. Bir felsefe, bir boyut oluşturmaktadır.

Örneğin, Covid aşılmasında zorla yapılması konusunda 2011 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin özellikle İngiltere’de oluşan Amerika Disneyland gezisi ile çocukların kaptığı hastalığın yayılması ile, Kızamık salgını gerekçe gösterilerek yapılsın denilmiştir. 2016 Yılında Türk Anayasa Mahkemesi ise, zorlama ancak kanun çıkararak olur, bunun halen tbc ve kolera için olduğu vurgusu yapılmıştır. Kanun çıkınca Danıştay denetim olacağı da belirgindir. Bir kanun önerim oldu: Aşılama Kurulu önerisine göre, aşılar: a) Zorunlu, b) Önerilen, c) İsteğe bağlı olarak ayrılarak, bu Komisyonun kararına göre uygulanması şeklinde çıkarılması vurgulanmıştır.

Hukuka dayanmayan bir işi talep etmek zaten olanaksızdır, yasal hak doğamaz, kanun ile oluşmadığı şeklinde ifade konulması gereklidir.

Zaman aşımı insanlığa karşı suçlar, işkence ve terör boyutunda olmayacağına göre, mağdur olanların ve yapanların yaşaması değil, Ermeni davalarında da olduğu gibi, evlatları ve hatta torunları ile bu yaklaşım yapılması olanaklıdır. Ancak Türkiye 1922, 2007 ve 2011 Uluslararası Mahkemeler tarafından soykırım olmadığı kararı üzerine, yeni belgeler gelmedikçe de dava açılmamaktadır.

Tarihte bazı olaylar ve boyutlar vardır, adalet ve hakların verilmemesi, olayı bir demokrasi, darbe ve haksız yargılanma boyutu, insanlığa karşı suç kavramından çıkarıp, tazminat

boyutuna getirilmesi, tüm ilgililerin sorumluluğunu yapmaması demektir. Bu bir akıl tutulması ötesinde, vicdan muhasebesi yapılmıca, bir ızdırıp ve Mahşerde bedeli ödenemeyecek bir durum yaratmaktadır. Bu Evren ölümden sonraki yaşamımızı da oluşturacağı unutulmamalıdır.

Sonuç

Bilgilendirme olmadan rıza verilemez. Hastanelerde ameliyat için uzatılan kâğıda imza atılması da bilgilendirme değildir. Hekim daha önce anlatmış olmalı, anestezi boyutu da açıklanmış olmalıdır.

Rıza veren kişinin zorda, zorlama altında olmadan, gönül, kalbi ile vermelidir.

Biz böyle karar aldık yapmalısın sözü sık kullanılır ama emir, özellikle suç kapsıyorsa yapılmaz. Ayrıca emir diyerek sorumluluk devredilemez. Danışmanlık, rehberler insana bilgi içindir, rıza ve karar geliştirmede yardımcıdır.

Toplantılarda yanlış, doğru olmayan sözler, ifadeler varsa, doğrudan söylenmelidir. Başkanlar zaten size söz vermeyeceklerdir. Sizi dinleyen çıkabilir. %0-15 beklenti, %20 ise büyük sayı, muhalefet yapar.

Şeytan bize, aklımıza gelen, benlik, arzu ve hırs kaynaklı fikirdir, buna uyan şeytanlaşır, uymayan, ibret alan ise şükrede, kaçır, korunur, tedbir alır. Melek boyutu da barışa yönelik, iyilik, güzellik ve paylaşım boyutudur. Burada somut eylem ile belirginleşir, emek, çalışarak değer üretmek somut veri kanıtıdır. Seçilen kişi yapmalı değil, birey olarak sen ne yaptın sorgusu önemlidir. Bana sorarsanız, Rektör olduktan sonra, Necdet Sezer hariç (hakkımda açılan davalar sonlanması beklendi), diğerlerine Ülkemiz ile ilgili yazılar, kitap şeklinde iletilmiştir. Şimdiki Cumhurbaşkanı'na da 5 kitap iletilmiştir.

Hata verilere göre, Tıp Bilimine dayanarak, yaklaşım yapar, kalıba ve emirler, kurallara göre yaklaşmaz.

Hiçbir zaman, hiçbir kimse sizin rızanızı alamaz, sizin namınıza karar veremez, sorumluluk yüklenemez, şefaata ise, başkası yüklenmesi ise hiç yapamaz. Rıza da bir süreliğine verilebilir, o işlev içindir.

Prematürelde Yoğun Bakım Ünitelerinde tıbbi yaklaşım belirli bilimsel dayanak ve gerekçe ile yapılır, buna olumlu yanıt tam olmaz ise, sorgulanmalıdır. Alternatif çözümler ötesinde, veri analizi baştan yapılmalıdır. Temelde hekim tercih ve seçim yapmaz, hastanın verilerini analiz ederek, onun yapmasını sağlar.

Kaynaklar

- 1) Seçmek, <https://www.etimolojiturkce.com/arama/>
- 2) Tercih, <https://www.etimolojiturkce.com/arama/>
- 3) Politika ve Seçim, <https://www.etimolojiturkce.com/arama/>
- 4) Kültürel Yapı içinde Politika: B. Güvenç: İnsan ve Kültür. Boyut Yayınları, İstanbul, 2018.
- 5) Hukuk Hizmetleri Konusu: Wikipedia
- 6) Hukuk Hizmetleri Konusu: avbusramizan.com
- 7) Hukuk Hizmetleri Konusu: milliyet.com
- 8) Anayasa 137. Madde, mevzuat.com